

AZORS
Agencija za osiguranje
Republike Srpske

Centar za unapređenje tržišta osiguranja i finansijskih usluga

„Osiguranje imovine – potreba, a ne trošak“

Banja Luka, 31.10.2014.

OSIGURANJE IMOVINE – VRIJEDNOST KOJA NEMA CIJENU

SADRŽAJ

- 1. FUNKCIJE OSIGURANJA**
- 2. OSIGURANJE IMOVINE SA STANOVIŠTA UPRAVLJANJA RIZIKOM**
- 3. MENADŽERSKI PRISTUP UPRAVLJANJA KATASTROFALNIM ŠTETNIM DOGAĐAJIMA**
- 4. PROGRAM REOSIGURANJA ZA KLIJENTE JAHORINA OSIGURANJA VIG**
- 5. UGOVOR O POKRIĆU PRIRODNIH KATASTROFA- NatCat**

1. FUNKCIJE OSIGURANJA

Osiguranje u funkciji naknade šteta i isplate ugovorenih iznosa je djelatnost posredstvom koje se na načelu

uzajamnosti i solidarnosti pruža ekonomska zaštita od rizika koji ugrožavaju imovinu i osobe.

Uzajamnost

Premiju osiguranja plaćaju svi osiguranici, a isplaćuje se odgovarajući iznos samo onom osiguraniku koji je pretrpio štetu.

Solidarnost

Za jednake rizike plaća se jednaka premija osiguranja.

Primarne funkcije osiguranja

Naknada šteta i isplata ugovorenih iznosa

Pružanje ekonomske zaštite od opasnosti/ rizika koje ugrožavaju imovinu i osobe, realiziraju se kroz naknadu šteta i isplatu ugovorenih iznosa.

Preventivna funkcija osiguranja

Stimulisanje i finansiranje osiguranika za provođenje i unapređenja preventivnih mjera (sprečavanje nastanka šteta) i provođenja represivnih mjera (smanjenja obima već nastalih šteta),

Primarne funkcije osiguranja

Socijalna funkcija osiguranja

Pružanjem ekonomske zaštite za slučaj nastanka štete, osiguranje preuzima dio funkcije države za finansiranje saniranja velikih pojedinačnih ili masovnih i katastrofalnih šteta.

Razvojna funkcija osiguranja

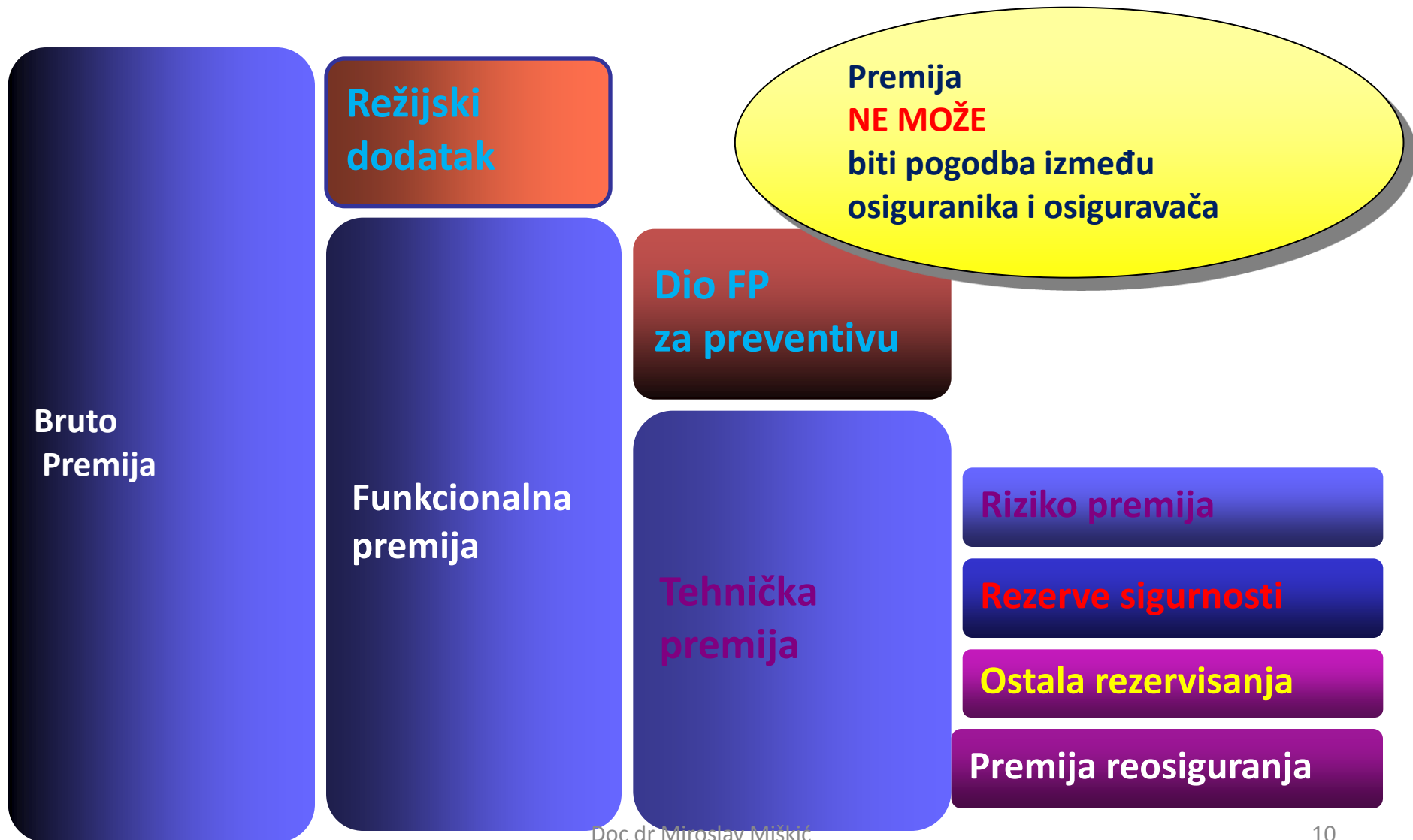
Ulaganje slobodnih sredstava osiguranja u razvojne programe, Stimuliranje poduzimanja poslovnih aktivnosti.

Naučne osnove osiguranja

- **Osiguranje se temelji na zakonu velikih brojeva i zakonitostima teorije vjerovatnoće.**
- **Za realizaciju osiguravajuće zaštite potreban je veliki broj osiguranika, kako bi se mogao formirati dovoljno veliki fond iz kojeg bi se mogle naknađivati štete onim osiguranicima koji štetu pretrpe.**
- **U velikom skupu osiguranih objekata vlada određena zakonitost s obzirom na inače slučajne štetne događaje, što omogućava predviđanje broja i iznosa budućih šteta.**

Šifarnik osiguranja

01.00	Osiguranje osoba od posljedica nezgode	11.00	Osiguranje od odgovornosti u zračnom prometu
02.00	Zdravstveno osiguranje	12.00	Osiguranje od odgovornosti brodara
03.00	Osiguranje motornih vozila - kasko	13.00	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti
04.00	Osiguranje tračnih vozila - kasko	14.00	Osiguranje potraživanja (kredita)
05.00	Osiguranje zračnih letjel. – kasko	15.00	Osiguranje garancija
06.00	Osiguranje pomor., riječnog i jez.kaska	16.00	Osiguranje od različitih finans.gubitaka
07.00	Osiguranje robe u prevozu	17.00	Osiguranje pravne zaštite
08.00	Osiguranje imovine od rizika požara i nekih drugih opasnostidrugih	18.00	Osiguranje Turističkih usluga
09.00	Ostala osiguranja imovine	19.00	Životna osiguranja
10.00	Osiguranje od automobilske odgovornosti		

08.00

Osiguranje imovine od rizika požara i nekih drugih opasnosti

08.01

Osiguranje imovine od rizika požara – izvan industrije i zanatstva

08.02

Osiguranje imovine od rizika požara – u industriji i zanatstvu

08.03.

Osiguranje od požara imovine elektroprivrede

08.99

Ostala osiguranja imovine od požara i nekih drugih opasnosti

09.00 Ostala osiguranja imovine

09.01 osiguranje mašina od loma

09.02 osiguranje od rizika krađe i razbojstva

09.03 osiguranje stakla od loma

09.04 osiguranje stvari domaćinstva

09.05 osiguranje objekata u izgradnji

09.06 osiguranje objekata i opreme u montaži

09.11 osiguranje usjeva i plodova

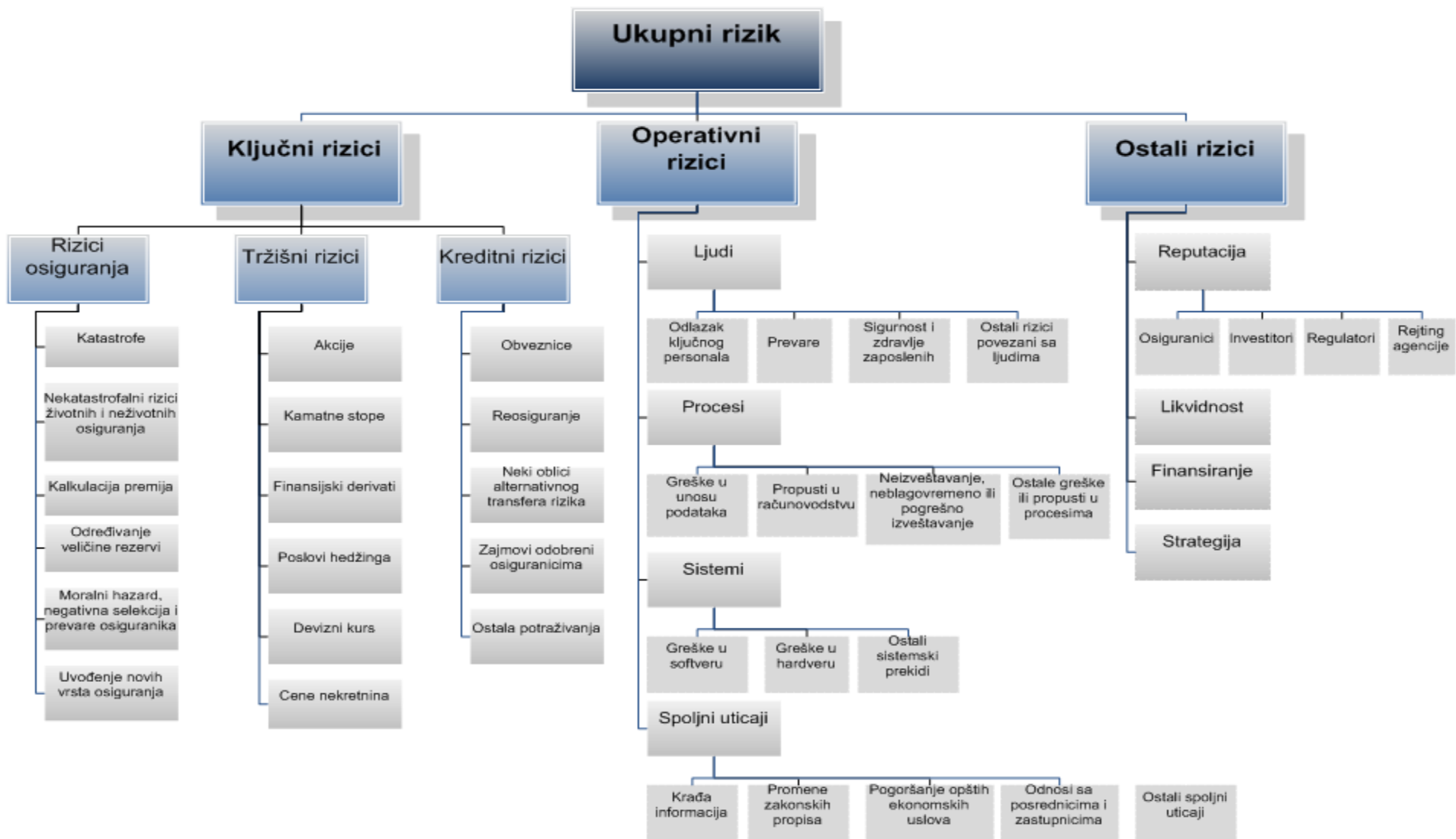
09.12 Osiguranje životinja

09.99 Sva ostala osiguranja

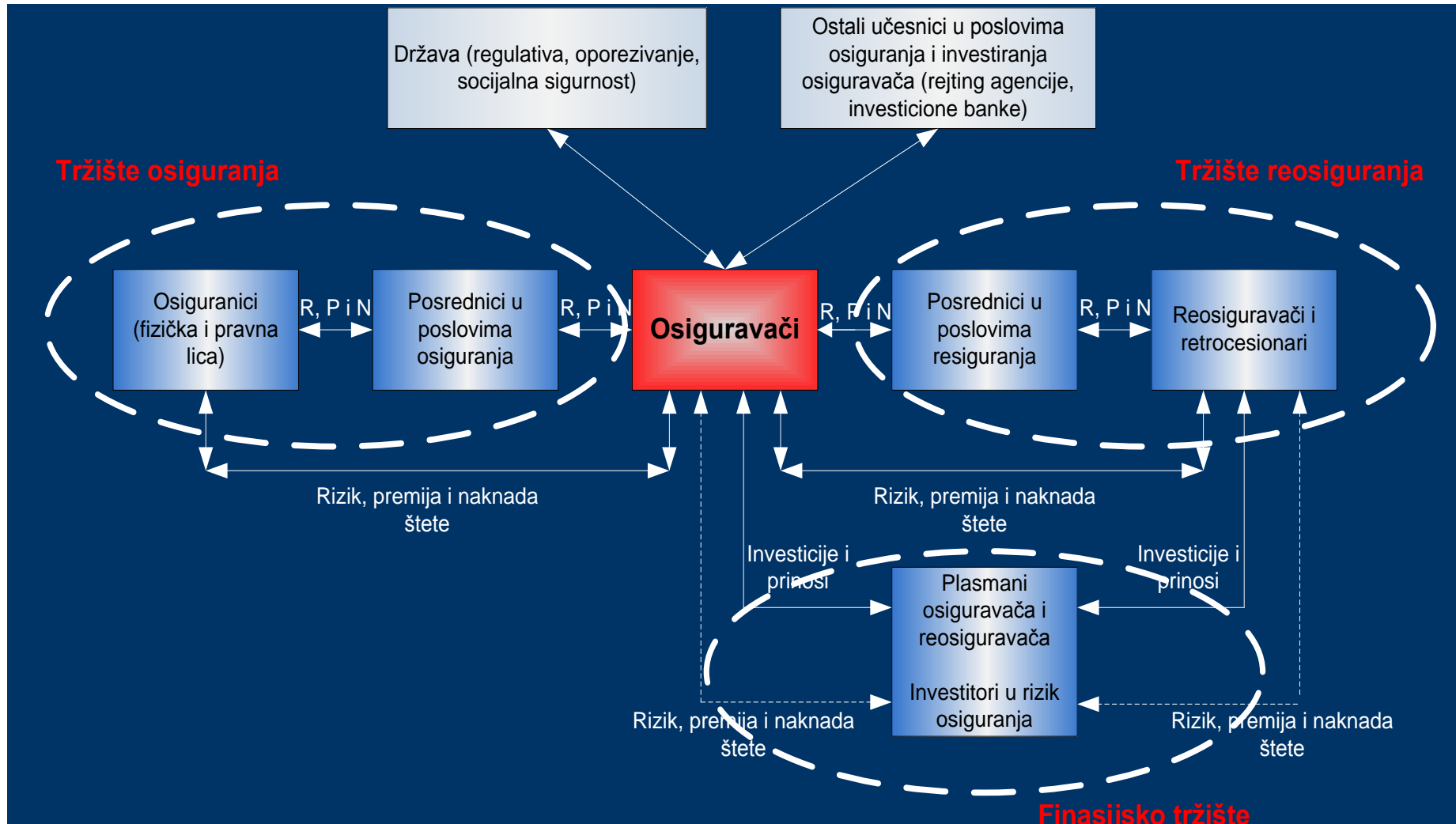

2. OSIGURANJE IMOVINE SA STANOVIŠTA UPRAVLJANJA RIZIKOM

Ukupna izloženost rizicima osiguravajućih društava

Povezanost risk menadžmenta osiguravača i reosiguravača sa brojnim subjektima na tržištu

DA BISMO IH MINIMIZIRALI ILI BAR SMANJILI :

- ISO sistemi (9001-2008, ISO 31000)
  - Raspodjela rizika (saosiguranje, reosiguranje, transfer, zadržavanje)
  - Sistem internih i eksternih kontrola
  - Striktna primjena zakonske regulative (domaće i međunarodne)
- Solventnost I i II
- Primjena standarda KU po OECD
  - Primjena stručnih i posebno naučnih znanja i saznanja
  - Primjena dobrih praksi upravljanja rizicima

3. MENADŽERSKI PRISTUP UPRAVLJANJA KATASTROFALNIM ŠTETNIM DOGAĐAJIMA

3.1. KATASTROFALNI ŠTETNI DOGAĐAJI

- Pod pojmom katastrofalnih događaja u osiguranju podrazumijevaju se rijetki štetni događaji uzrokovani prirodnim ili ljudskim faktorom, koji su neobično jaki i koji utiču na veliki broj osiguravača i osiguranika
- Ove događaje karakteriše mala vjerovatnoća nastanka a veliki intenzitet štetnih događaja
- Prema Insurance Service Office (ISO) katastrofalnim štetnim događajem može se smatrati događaj koji uzrokuje štete koje dostižu ili prevazilaze iznos od 25 miliona dolara, eura ili 0,6 % BDP

KATASTROFALNI ŠTETNI DOGAĐAJI – SVJETSKA STATISTIKA

U toku 2013.g.

- Gubici osiguravajućih kuća iznose 45 biliona dolara
- 37 bilona gubitka došlo je od prirodnih katastrofa
- 8 bilona gubitka nastalo je kao posljedica ljudskog faktora
- Najveće štete otpadaju na poplave u Evropi i Kanadi
- Broj ljudskih žrtava u poplavama iznosi 8633
- Gubici osiguravača samo u poplavama iznose 9 137 milijardi USD
- U toku proteke godine imali smo 308 prirodnih katastrofa

KATASTROFALNI ŠTETNI DOGAĐAJI – SVJETSKA STATISTIKA

	Broj	u %	Broj žrtava	u %	Gubici osiguravača (u USD m)
Prirodne katastrofe	150	48,7%	20201	78,0%	37047
Poplave	53		8633		9137
Oluje	60		8344		20819
Zemljotresi	12		1095		45
Suše, šumski požari, toplotni talasi	8		1335		609
Hladnoća, mraz	5		727		139
Grad	8				6164
Ostale prirodne katastrofe	4		67		134

3.2. ŠTETE USLJED POPLAVA U MAJU 2014.

ŠTETE OD POPLAVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Analiza procjene štete od poplave 2014

(iznosi u milionima KM)

SEKTOR	ŠTETA RS	ŠTETA FBIH	BRČKO
Poljoprivreda	105,5	91,7	6,8
Obrazovanje	7,9	9,2	0,01
Zdravstvo	8	3,3	0
Javne usluge i objekti	26,3	27,3	0
Stanovanje	443,3	424,9	8,2
Energetika	70,1	128,0	70,1
Egzistencija	276,2	397,7	3,9
Transport	278,3	221,1	12,6
Vodosnabdijevanje	6,8	6,6	1,3
Ukupno:	1.890	2.030	57,89

NAJVEĆE ŠTETE OD POPLAVA U 2014

- NATRON HAYAT DOO
- ALAS KAMENOLOMI BH DOO
- AUSTROTHERM BH DOO
- COCA COLA HBC B-H DOO SARAJEVO
- TERMOKLIMA DOO
- EXCEL ASSEMBIES BH DOO
- SHP CELEX A.D.
- STOTINE FIZIČKIH LICA PO OSNOVU OSIGURANJA PAKETA RIZIKA-OSIGURANJE KUĆA I STANOVA
- STOTINE FIZIČKIH LICA PO OSNOVU KASKO OSIGURANJA

•UKUPNO IZNOS PREKO 60 MILIONA KM

KATASTROFALNI ŠTETNI DOGAĐAJI – POPLAVE U SRBIJI, BIH, HRVATSKOJ

- OBRENOVAC

- OBRENOVAC

KATASTROFALNI ŠTETNI DOGAĐAJI – POPLAVE U SRBIJI, BIH, HRVATSKOJ

- HRVATSKA

- HRVATSKA

Meteorološki uslovi

Događaj je izazvan niskim pritiskom sistema Tamara koji se kreće od Mediteranskog mora preko Balkana i susreće se sa sistemom visokog pritiska preko sjeverozapadne Evrope. Ovaj sistem visokog pritiska je blokirao Tamaru i izazvao stacionarne ogromne padavine. Ogromne padavine su dovele do akumulirane kišnice do 200 mm za dva dana, ovo je više od svih ovakvih događaja u zadnjih 100 godina

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

PRIMJER IZ PRAKSE

ČINJENICE:

- **FRONTING ALL RISK POLISA – (REY SIGORTA, TURSKA I JAHORINA OSIGURANJE VIG, BiH)**
- **POLISA POKRIVA SLEDEĆE RIZIKE:**
  - 1. POPLAVE NA OBJEKTIMA, OPREMI, ZALIHAMA,**
  - 2. RAŠČIŠĆAVANJU RUŠEVINA**
  - 3. GUBITAK DOBITI USLJED PREKIDA RADA**
  - 4. REOSIGURANO SVE PREKO VLASTITOG SAMOPRIDRŽAJA**

5. PROGRAM REOSIGURANJA ZA KLIJENTE JAHORINA OSIGURANJA VIG

OSNOVNI PRINCIPI REOSIGURANJA KAO VAŽAN ELEMENT UPRAVLJANJA I RASPODJELE RIZIKA U OSIGURANJE

- Potpuna sigurnost osiguranika obezbjeđuje se veoma rigoroznim pravilima o reosiguranju i sistemom reosiguranja VIG
- Cjelokupan imovinski portfolio sa aspekta svih rizika reosiguran je putem redovnih ugovora o reosiguranju u VIG RE i kod drugih renomiranih reosiguravatelja
- Vrlo visoki standardi odabira reosiguravajućih partnera u Europi i u svijetu preko Reosiguravajućih sigurnosnih pravila koje su donesena na nivou grupacije
- Odabir partnera u osiguravajućim i reosiguravajućim/saosiguravajućim poslovima uslovljeno je partnerima stabilnog rejtinga A po Standard & Poor's ratings
- Redovno ažuriranje i primjena sigurnosne liste reosiguravatelja koji ispunjavaju uslove

VIG Re – reosiguravač grupacije - pravila reosiguranja

Član 17c- Austrijskog zakona o nadzoru osiguranja

- Prije zaključivanja ugovora o reosiguranju, cedent mora da pribavi dokaz da su ispunjeni zakonski uslovi za izvršenje ugovora o reosiguranju, kao i da dostavi informacije o aktivi, pasivi, finansijskoj poziciji kao i značajne nefinansijske informacije o reosiguravaču, tako da se može pouzdano procijeniti da li će Reosiguravač biti u mogućnosti da trenutno izvrši ugovorne obaveze.
- FMA*) može, sa propisima, odrediti dodatne odredbe, o tome koje pravne i finansijske informacije za procjenu reosiguravača moraju da pribaviti i način na koji se ti dokazi dostavljaju FMA*)
- *) *FMA = Finanzmarktaufsicht- (Austrijski) Nadzorni organ za finansijsko tržište*

VIG Re – reosiguravač grupacije - pravila - zaključeni ugovori o reosiguranju

Društvo trenutno ima zaključene sledeće vrste ugovora:

- Kvotno ekscedentni ugovor o reosiguranju imovnskih rizika (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →),
- Ugovor o reosiguranju viška šteta NAT CAT (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →),
- Ugovor o reosiguranju viška gubitka STOP LOSS (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →)
- Ugovor o reosiguranju viška šteta za domaću AO (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →),
- Ugovor o reosiguranju viška štete za zelenu kartu (Bosna RE),
- Ugovor o kvotnom reosiguranju AO (VIG holding),
- Ugovor o kvotnom reosiguranju Nezgode (VIG holding),
- Ugovor o reosiguranju viška rizika za život (VIG RE Prag),
- Ugovor o reosiguranju viška štete za transport (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →),
- Ugovor o reosiguranju usjeva –STOP LOSS (Wiener RE Beograd → AAIC SAD → →)
- Fakultativna i fronting reosiguranja se zaključuju sa (Wiener RE Beograd → VIG RE Prag → →);
- U potpunosti se poštuju smjernice VIG-a kada je u pitanju politika sigurnosti reosiguranja;
- Postojeći program reosiguranja pruža Društvu dobru zaštitu i smatramo da smo i u ovom segmentu poslovanja uvažavajući mogućnosti koje nam se pružaju u okviru grupacije daleko ispred zahtjeva i uobičajenog načina rada na našem tržištu;
- Društvo će i u narednom periodu cijeneći i analizirajuću strukturu vlastitog portfelja politiku reosiguranja sprovoditi u skladu sa svojim potrebama i smjernicama grupacije;

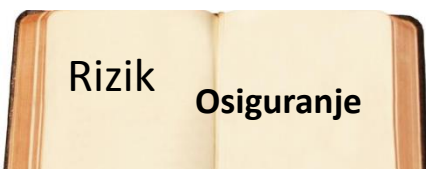
6. UGOVOR O POKRIĆU PRIRODNIH KATASTROFA- NatCat

- **Zaključen sa Wiener Re i VIG**
- **Kapacitet ugovora 850 miliona EUR**
- **Pokriva sve linije osiguranja u paleti Jahorina osiguranja**
- **Omogućio nam je da platimo kompletnu štetu bez ugrožavanja likvidnosti Društva**
- **Predstavlja polaznu osnovu za dalji razvoj tržišta osiguranja i podizanje svijeti stanovništva i privrednih subjekata, na čelu sa državom o vrijednosti osiguranja**

- **Budućnost risk menadžmenta u osiguranju imovine pripada sveobuhvatnom pristupu, koji će obuhvatiti pre svaga rizike osiguranja ali i investicione, kreditne i operativne**
- **Njegova primena nezamisliva je bez visokoobrazovanih menadžera na svim nivoima, a posebno u domenu strateškog pristupa: *planiranja, stvaranja vizije, poslovnih poduhvata i učenja*, odnosno obrazovanja novih kadrova**
- **Pokretačka snaga u budućnosti biće obrazovani risk menadžeri a u njenoj srži obrazovni proces, na fakultetima, univerzitetima i institutima.**

Doc dr Miroslav Miškić

HVALA NA PAŽNJI

mmiskic@jahorinaosiguranje.com

WIENER
OSIGURANJE

VIENNA INSURANCE GROUP